

ΙΗΝ Ιαρτιος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἦ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἂ νὺξ ὥρας 12

- 1. Παρασκευή.** Εύδοκίας ὁσιομάρτυρος († 160-170), Μαρκέλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.
Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰωάν. β' 7-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιδ' 3-9).
- 2. Σάββατον.** Ἡσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνείας Κύπρου († 326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος († 252), Νικολάου ἰερέως τοῦ Πλανᾶ († 1932).
Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ ἀλληλούια εἰς τὸν ὅρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ἄποστολος: ἡμέρας, Σαβ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. σ' 11-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 46-κα' 4, η' 8).
- 3. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ.** Εύτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἰερομάρτυρος. Ἡχος πλ. β', ἐωθινὸν σ' (τυπικὸν Τριψιδίου, Κυριακὴ τοῦ ἀσώτου §§ 4-6).
Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».
Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.
ΕΙΣ ΤΟ «KYPRIE, EKEKRAEA», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἴδιομελα τοῦ Τριψιδίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, Δόξα, «Ω πόσων ἀγαθῶν», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».
ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.
ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς», Καὶ νῦν, «Ο ποιητής καὶ λυτρωτής μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «΄Αγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, Καὶ νῦν,
«Ο τὴν εὐλογημένην».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ
τριαδικὰ «΄Αξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ
τροπάρια «΄Ἐλέησον ἡμᾶς» κ.λπ..

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύ-
ριος» ἀπολυτίκιον «΄Αγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ
νῦν, «Ο τὴν εὐλογημένην». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἀμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπα-
κοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ
τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἴδιομελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνή-
θως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρημῶν), καὶ ὁ τοῦ
Τριῳδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ
μεσῷδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' ζ'
κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπό-
μνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημοὶ τοῦ Τριῳδίου «Τὴν Μωσέως
ῳδήν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τῶν γηγενών τίς ἥκουσεν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «΄Αγιος Κύριος», τὸ ζ' ἀναστάσιμον,
τὸ τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου 3 «Τὴν
τοῦ ἀσώτου φωνὴν» κ.λπ., Δόξα, «Πάτερ ἀγαθέ», Καὶ νῦν,
«΄Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «΄Αναστὰς ἐκ τοῦ
μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μα-
καρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὧδης τοῦ κανόνος τοῦ
Τριῳδίου].

* Μεσῷδιον κάθισμα, ἥχος α', πρὸς «Τὸν τάφον σου, σωτήρ».

΄Αγκάλας πατρικὰς διανοῖξαι μοι σπεῦσον, / ἀσώτως τὸν ἐμὸν κατηνά-
λωσα βίον, / εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον ἀφορῶν τοῦ ἐλέους σου / νῦν πτωχεύ-
ονσαν μὴ ὑπεριδῆς καρδίαν, / σοὶ γὰρ Κύριε ἐν κατανύξει κρανγάζω· /
ἡμάρτηκα, σωσόν με. (Κων. Παπαγιάνη, «Διορθώσεις καὶ παρατηρήσεις
εἰς τὸ Τριῳδίον», Θεσσαλονίκη 2006, σ. 27 καὶ 28).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαι δυνάμεις», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριψίδιου «Τῆς πατρώας δόξης σου».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου Ἀπόστολος: Κυρ. λδ' ἐπιστ., «Πάντα μοι ἔξεστιν» (Α' Κορ. ζ' 12-20). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο νήσους» (Λκ. ιε' 11-32).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

Εἴδησις. Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρούσης πρὸ τῆς ἀπόκρεω ἐβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.

4. Δευτέρα. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ († 475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων († 273).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λε' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. β' 18-γ' 8). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ἀπόκρεω (Μρ. ια' 1-11).

5. Τρίτη. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος (α' αἱ.). Κόνωνος μάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (γ' αἱ.). Μάρκου ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου († δ' αἱ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ραφάνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λε' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 9-22). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 10-42).

6. Τετάρτη. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων († 845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἄγιας Ἐλένης (326).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λε' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 21-δ' 11). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 43-ιε' 1).

7. Πέμπτη. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἰερομαρτύρων Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Αἰθερίου κ.λπ. (δ' αἱ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λε' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 21-δ' 11). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 43-ιε' 1).

8. Παρασκευή. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας († 842-5), Ἐρμοῦ ἀποστόλου (α' αἱ.).

Εἰδησις. Προφάλλεται σήμερον ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων διὰ τὸ εἶναι αὐχριον ψυχοσάββατον, ἡ δὲ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας (8ης Μαρτίου) φάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὴν θ'. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ ποντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου «Μακάριος ἀνήρ».

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Φέροντες τὰ παρόντα» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον» (ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον «Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τῶν αἰνῶν «Δεῦτε μαρτυρικήν, ἀδελφοί» κ.λπ. μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «὾τι ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον», β') «Διμήθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὑδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Ἐν ὧδαῖς ἀσμάτων» (ζήτει εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ), Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου» (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἥχ. πλ. β', Σαββάτῳ ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Τὰς ἀλγηδόνας», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ εἰς τοὺς αἰνους κείμενα 3 στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος», «Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν», «Ἄληθείας σε κρατῆρα», Δόξα, «Προφητικῶς ἀνεβόᾳ ὁ Δαυίδ» (ζήτει εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῶν ἀγίων πρὸ τῆς 10ης Μαρτίου), Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» (Παρακλητική, ἥχος β', Δευτέρᾳ ἑσπέρας), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἀγίων».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῶν ἀγίων κατὰ σειράν, καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὅρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν

μαρτύρων, Τρ. ιβ' ἑβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19).

KANONEΣ, δὲ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰδικῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων ὅνευ τῶν εἰδικῶν ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ μεσῷδιον κάθισμα τῶν ἄγίων μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' οὐδὲ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου τῶν μαρτύρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας (8ης Μαρτίου).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἶδοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν πιμιτάτεραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Χορὸς τετραδεκάριθμος» καὶ τὸ θεοτοκίον «Χαῖρε, κατάρας λύτρωσις».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ προσόμοια τῶν ἄγίων 3 «Δεῦτε μαρτυρικήν, ἀδελφοί» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἄθλοφόροι τοῦ Χριστοῦ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μακαρίζομέν σε». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Τὰς ἀλγηδόνας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, «Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον» (Ἐβρ. ιβ' 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ' ἑβδ. Ματθ., «Οὐοία ἐστίν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Μτθ. κ' 1-16).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

KOINΩΝΙΚΟΝ «Εἰς μνημόσυνον»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

9. Ψυχοσάββατον. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὃρθιοδόξων χριστιανῶν». Τῶν ἄγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων († 320).

Τῆς ἀκολουθίας τῶν ἄγίων προψαλείσης χθές, σήμερον ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία τοῦ Ψυχοσάββατου ὡς συνήθως. (Τυπικὸν Τριῳδίου, Σάββατον πρὸ τῆς ἀπόκρεω, §§7-9· τὰ σχετικὰ τοῦ πλ. β' ἦχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ξήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου.)

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας»· κοντάκιον «Πᾶσαν στρατιάν».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» –εἰς στίχους 6–, ἑσπέρια μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β' ἥχου 3 («Οἱ μαρτυρήσαντες διὰ σέ», «Οἱ ἀθλοφόροι μάρτυρες», «Ο σταυρός σου, Κύριε»), καὶ προσόμοια τῶν κεκοιμημένων 3 (Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρεω) «Τῶν ἀπ' αἰῶνος στήμερον» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἴδιόμελον «Θρηνῶ καὶ ὁδύρομαι», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ ψάλλομεν, ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἥχον πλ. δ' τὸ «Ἄλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια» ἐκ τοίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β' «Μακάριοι οὖς ἔξελέξω», τὸ δὲ γ' «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν»· εἴτα εἰνθὺς τὸ «Καταξίωσον» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β' ἥχου*, ἥτοι α) ἄνευ στίχου «Κύριε, ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀγίων σου», β) μὲ στίχον «Θαυμαστὸς ὁ Θεός ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ», «Κύριε, εἰ μὴ τοὺς ἀγίους σου», γ) μὲ στίχον «Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος», «Μνήμη μαρτύρων», δ) μὲ στίχον «Ἐκένραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν», «Τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐθαυμάστωσε» (ζήτει ταῦτα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, ἥχ. πλ. β', Σαββάτῳ πρὸ τοὺς αἰνους), Δό-

* Εἰς τὰ ἀπόστιχα ψάλλεται κανονικῶς τὸ δ' μαρτυρικὸν καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἥχου, ὡς ἔξης.

Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, οὐκ ἡρνήσαντό σε, / οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου· / ταῖς αὐτῶν πρεσβείαις ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχος. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.

Ἐτίμησας εἰκόνι σου / τὸ τῶν χειρῶν σου, σῶτερ, πλαστούργημα / ζωγραφήσας ἐν ὑλικῇ μορφῇ / τῆς νοερᾶς οὐσίας τὸ δόμιοίμα, / ἡς καὶ κοινωνόν με κατέστησα / θέμενος τῶν ἐπὶ γῆς κατάρχειν με τῷ αὐτεξουσίῳ, Λόγε· / δι' ὅ, σῶτερ, τοὺς δούλους σου ἐν χώρᾳ ζώντων / ἐν σκηναῖς δικαίων ἀνάπτανσον.

Στίχος. Μακάριοι οὖς ἔξελέξω καὶ προσελάβουν, Κύριε.

Ἴνα μοι τὸ ἀξίωμα / τῆς τῶν λοιπῶν ζωῆς διακοίνηται, / κῆπον ἐν τῇ Ἐδέμ / παντοίοις ὠραιούμενον φυτοῖς ἐφύτευσας, / λύπης καὶ μερίμνης ἐλεύθερον, μέτοχον θείας ζωῆς, / ισάγγελον ἐπὶ γῆς μικτόν με τάξας· / δι' ὅ, σῶτερ, τοὺς δούλους σου ἐν χώρᾳ ζώντων / ἐν σκηναῖς δικαίων ἀνάπτανσον.

ξα, «΄Αρχή μοι καὶ ὑπόστασις», Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον θεοτοκίον «Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β' ἥχου «Ἐν οὐρανοῖς θαλάμοις» ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς τὰ ἔξης προσεύμνια:

τὸ 1ον τροπάριον ἐκάστης ὡδῆς εἰς τὸ «Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου».

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ «Ἄι ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται».

τὸ 3ον τροπ. εἰς τὸ «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι».

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ «Καὶ νῦν καὶ ἀεί».

μετὰ τὴν θ' ὡδὴν δὲ εἰρμὸς αὐτῆς «Θεὸν ἀνθρώποις ἴδειν ἀδύνατον» ἄνευ στίχου. Εἴτα τὸ τρισάγιον κ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ο βάθει σοφίας», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος», ως ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἡ ἐκτενής «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι ἐλεήμων» ψάλλονται τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαιών» κ.λπ., καὶ μετὰ δὲ εἰρεὺς ἰστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὅποιας εύρισκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποιχομένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ώς ἔξης:

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου, ἐπάκουοντον καὶ ἐλέησον» δὲ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ'.

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰώνιου μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰώνιου κεκοιμημένων εὔσεβῶς ὁρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἵερέων, ἵερομονάχων, ἵεροδιακόνων, μοναχῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιον τε καὶ ἀκούσιον» δὲ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Οπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαιόνται»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτῶν ἀμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»· ὁ χορὸς «Παράσκου, Κύριε».

‘Ο ιερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» ἄπαξ. ‘Ο ιερεὺς τὴν εὐχήν·

«Ο Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν διάβολον καταπατήσας τὸν δὲ θάνατον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπτανσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἵερέων, ἵερομονάχων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περότων ἔως περότων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα ἀπέδρα ὁδύνῃ, λύπῃ καὶ στεναγμός· πᾶν ἀμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς ὃς ξήσεται καὶ οὐχ ἀμαρτήσει· σὺ γάρ μόνος ἐκτὸς ἀμάρτιας· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια· ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπτανσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀναρχῷ σου Πατρὶ...»

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν» ἐκ τρίτου.

Εἴτα ὁ ιερεὺς «Σοφία»· «Ο ὥν εὐλογητὸς» κ.λπ. καὶ ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχήν τῆς ἀπολύτου.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ο βάθει σοφίας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος» ψάλλεται ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς ἵχον πλ. δ' τὸ «Ἄλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια» τετράκις, δὶς ἀνευ στίχου καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Εἴτα τὸ ἀπολυτίκιον μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἐσπε-

ρινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β' ἥχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) «*Ἀθλητικαὶ ἐνστάσεις*», «*Ἀθλητικὸν ἀγῶνα*», «*Τῶν ἀγίων σου ἡ μνήμη*» –εἰς τοὺς οἰκείους στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «*Ο τὴν εὐλογημένην*» (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς). Εὐθὺς (ἐν ταῖς ἐνορίαις παραλειπομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Ἀμώμου) τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἶτα δὲ ιερεὺς ἔξερχεται εἰς τὰ βημάτυρα, ἵσταται πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εὑρίσκονται τὰ προτεθέντα κόλλυβα, καὶ ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὃς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινόν. Κατόπιν οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κάθισμα «*Ἀνάπταυσον, σωτήρ ἡμῶν*», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ο ἐκ παρθένου ἀνατείλας*».

ΚΑΝΩΝ. Ο ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ δὲ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἰρημῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια: α) «*Μακάριοι οὓς ἔξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*», β) «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν*», γ) «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται*», δ) «*Ἀνάπταυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*». Ἀπὸ γ' ὡδῆς ψάλλεται δὲ εἰρημὸς αὐτῆς (τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου), ἡ αἴτησις, καὶ τὸ μεσάρδιον κάθισμα «*Ο δι' ἡμᾶς ὑπομείνας*» μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὃς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ' οὗ ὡδῆς ὁ εἰρημὸς αὐτῆς, ἡ αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριῳδίου.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται δὲ εἰρημὸς τῆς η' ὡδῆς «*Τὸν ἐν ὅρει ἄγιῳ· Τὴν τιμιωτέρον*», δὲ εἰρημὸς τῆς θ' ὡδῆς «*Τὸν προδηλωθέντα*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*», τὸ ἔτερον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ προσόμοια «Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες» κ.λπ., ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα «Πληρώσωμεν τὴν ἔωθινήν» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὅρθου τῶν καθημερινῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ πλ. β' ἥχου) «Ἐχων ἀκατάληπτον» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ Ψυχοσαββάτου «Ἄλγος τῷ Ἀδάμ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν»· «Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ο βάθει σοφίας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα», ώς ὁρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. (σ. 321).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ σ' ὡδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου ἀν ὅμως φαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας («τῶν καθημερινῶν»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἄγιοις».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ο βάθει σοφίας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον νεκρώσιμα: Ἀπόστολος κοιμηθέντων, «Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν» (Α' Θεο. δ' 13-17). Εὐαγγέλιον Σαβ. πρὸ τῆς ἀπόκρεω, «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε» (Λκ. κα' 8-9, 25-27, 35-36).

KOINΩNIKON «Μακάριοι οὓς ἔξελέξω». «Εἴδομεν τὸ φῶς». «Πληρωθήτω».

NEKRWOSIMON MNHMOΣYNON. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἰερέως τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ώς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἔσπερινῷ· μετὰ τὴν εὐχὴν «Ο Θεὸς τῶν πνευμάτων», τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν» τρίς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα οἱ χοροὶ τὸ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» (γ'), δὲ ἵερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος», καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «Μνεία τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σύν αὐτῷ 5 μαρτύρων († 251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Ἀδριανούπολει († 1544). Ὁχος βαρύς, ἐωθινὸν ζ'.

Εἰς τὴν θ'. «Ο βάθει σοφίας· κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἄγιων».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου προσόμοια 4 «Ὅταν μέλλῃς ἔρχεσθαι» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Ὅταν τίθωνται θρόνοι», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἥλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Οἵμοι, μέλαινα ψυχή», Καὶ νῦν, «Ἄνιμφεντε παρθένε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου «Ἄνοιξόν μου τὸ στόμα», Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς «Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Υπὸ τὴν σήν, δέσποινα», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ή ὑπανοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου καὶ τὰ μεσώδια τοῦ Τριῳδίου καθίσματα (παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου

«Τὸν πάντων ποιητήν»): ἀφ' οὐ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημοὶ «Βοηθὸς καὶ σκεπαστής». «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρημὸς «Ἀσπόρου συλλήψεως».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον» καὶ τὰ τοῦ Τριῳδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 3 «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην» α.λπ., εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Ἀνάστηθι, Κύριε...» καὶ «Ἐξομολογήσομαι σοι, Κύριε...», Δόξα, «Προκαθάρωμεν ἔαντούς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ ἡ οὐρανοῦ φωνή τοῦ κανόνος τῆς Ἀπόκρεω εἰς 4].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου «Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ ἐν τῷ Τριῳδίῳ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρεω, «Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν» (Α' Κορ. η' 8-θ' 2). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ἀπόκρεω, «Ὅταν ἔλθῃ ὁ νιός τοῦ ἀνθρώπου» (Μτθ. κε' 31-46).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

KOINΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε». «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. *Eἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρούσης ἑβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοίξια οὕσης τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ὡδῶν καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.*

2. *Συμφώνως μὲν ἀοχαίας ἴστορικάς καὶ λειτουργικάς μαρτυρίας (καὶ δὴ κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα τὸν ἄγιον Φωτίου τοῦ μεγάλου) ἡ παρούσα ἑβδομάδας ἦτο κάποτε αὐστηρῶς νηστήσιμος ώς πρώτη τῆς τεσσαρακοστῆς νηστείας.*

3. *Aἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς διεξάγονται κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ Τριῳδίου §13.*

11. Δευτέρα τῆς τυρινῆς. Σωφρονίου πατρ. Ἰεροσολύμων († 638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσσης Ἀρτης.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας»· κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου «Οταν ἔλθῃς, δ Θεός»· μετὰ τὴν εὐχῆν τῆς ὥρας, ἡ εὐχὴ τῆς (μικρᾶς) ἀπολύσεως «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἐσπέρια τῆς Παρακλητικῆς δεσποτικὰ δύο «Ἄρον σου, ὃ ψυχή μου», «Βλέψον σου τὰ παράνομα», τῶν ἀσωμάτων ἐν «Φλόγα πυρός» καὶ τοῦ μηναίου (11 Μαρτ.) προσόδομοια 3 «Σωφροσύνης ἐπώνυμος» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Κατακρίσεως λύτρωσαι».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον «Ἴδοὺ δὴ εὐλογεῖτε» καὶ τὸ «Καταξίωσον».

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου «Λιχνευσάμενοι, τὴν πρώτην ὑπέστημεν γύμνωσιν» δίς, τὸ ὁμόηχον α' μαρτυρικὸν «Μάρτυρες Κυρίου» ἄπαξ, εἰς τὸν οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος «Τῶν οὐρανίων στρατιῶν», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «Τῇ ἀνατραφείσῃ» (βλ. εἰς Ὡρολόγιον). Ἀπόλυτισις.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεός Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τῶν οὐρανίων στρατιῶν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τῇ ἀνατραφείσῃ».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, [μετὰ τὴν α' στιχολ.] τὰ κατανυκτικὰ τῆς Δευτέρας τοῦ βαρέος ἥχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), ἀλλὰ πρὸ τοῦ θεοτοκίου εἰς τὸ Δόξα λέγομεν τὸ μαρτυρικὸν «Οἱ ἄγιοι σου, Κύριε»· εἴτα [μετὰ τὴν β' στιχολ.] τὸ κάθισμα τοῦ Τριῳδίου (Δευτέρας τυρινῆς) δίς μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριῳδιοί κανόνες τοῦ Τριῳδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας ὡδὰς λέγομεν τὰ δύο τριῳδια καταλιμπάνομεν τὰς ὡδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς ὡδῆς τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς ὡδὰς α', η' καὶ θ')· εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ὡδῆς λέγεται ὁ εἰρημὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Ἐπειδὴ δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἐν τέλει τῆς γ' ὡδῆς ψάλλεται ὁ εἰρημὸς αὐτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου «Ἐνφραίνεται ἐπὶ σοί»,

αἴτησις καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἐν τέλει τῆς σ' ὡδῆς ψάλλεται ὁ εἰρημὸς αὐτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου «Θύσα σοι», αἴτησις, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος «Ἄρχιστρατηγοὶ Θεοῦ» καὶ τὸ συναξάριον· εἰς τὸ «Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν», ὁ εἰρημὸς τῆς η' ὡδῆς τοῦ β' τριῳδίου «Ὕμνον σοι προσφέρομεν», «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρημὸς τῆς θ' ὡδῆς τοῦ β' τριῳδίου «Σὲ τὴν ὁραθεῖσαν» καὶ τὸ «Ἄξιον ἔστιν ὡς ἀληθῶς». Αἴτησις καὶ ἐκφώνησις.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τῆς ἡμέρας (βλέπε εἰς Ὁρολόγιον ἦ Παρακλητικὴν) «Ἄρχαγγελοι καὶ ἄγγελοι» μετὰ τοῦ ὅμοιού θεοτοκίου «Σύ μου προστάτις, ἄχραντε». «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ὡς συνήθως ἐν ταῖς ἀπλαῖς καθημεριναῖς.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑΙΝΩΝ στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον α.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Τῶν οὐρανίων στρατιῶν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὅμοιον αὐτοῦ θεοτοκίου τοῦ τέλους τοῦ ὅρθου «Οὐ πάντων ὑπάρχεις» (βλέπε εἰς Ὁρολόγιον ἦ εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη «τῶν καθημερινῶν». Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Τῶν οὐρανίων στρατιῶν» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον [«Ἄρχιστρατηγοὶ Θεοῦ» καὶ] «Προστασία τῶν χριστιανῶν». Ἀπόστολος: Δευτ. τυροφάγου (Γ' Ιω. 1-15). Εὐαγγέλιον: ὅμοιως (Λκ. ιθ' 29-40, κβ' 7-39). Κοινωνικὸν «Ο ποιῶν τοὺς ἀγγέλους».

12. Τρίτη τῆς τυρινῆς. Θεοφάνους τοῦ ὅμοιογητοῦ († 818). Γοργοίου Ρώμης τοῦ Διαλόγου († 604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου († 1022).

Εἰς τὴν θ'. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἐσπέρια τῆς Παρακλητικῆς δεσποτικὰ 2, τοῦ Προδρόμου προσόμοιον ἐν καὶ τοῦ Μηναίου ἔτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίου· εἰς τὸν στίχον ἄπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος «Μνήμη δικαίου», Δόξα, Καὶ νῦν, ὅμοιον θεοτοκίου «Θείας γεγόναμεν κοινωνοί» (βλ. εἰς Ὁρολόγιον).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀπολυτίκιον «Μνήμη δικαίου», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «Θείας γεγόναμεν κοινωνοί». Καθίσματα τῆς ἡμέρας ὡς ἐσημειώθησαν χθές. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριώδιοι κανόνες τοῦ Τριῳδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας ὡδὰς λέγομεν τὰ δύο τριώδια καταλιπτάνομεν τὰς ὡδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς ὡδῆς τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸν συμβαίνει εἰς τὰς ὡδὰς η' καὶ θ')· εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης ὡδῆς λέγεται ὁ εἰρημὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Εἰς τὴν β' ὡδὴν λέγομεν μόνον τὰ δύο τριώδια προτάσσοντες αὐτῶν τὸν εἰρημὸν τοῦ α'· «Ως ὅμβρος ἐπ' ἄγρωστην καὶ ὥσει νιφετὸς ἐπὶ χόρτον καταβήτω ἐπὶ γῆς τὰ ὁρματά μου» (ό δὲ εἰς τὸ τέλος αὐτῶν εἰρημὸς τοῦ β' τριῳδίου παραλείπεται). Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἶρμοι εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν σημειωθεῖσαν χθὲς τάξιν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου ἀπολυτίκιον «Μνήμη δικαίου», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον «Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε» (βλέπε εἰς τὰ θεοτοκία ἀπολυτίκια, ἦχος β', Τρίτη πρωΐ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «Μνήμη δικαίου», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον [«Προφῆτα Θεοῦ καὶ πρόδομε» καὶ] «Προστασία τῶν χριστιανῶν». Ἀπόστολος: Τρίτης τυρινῆς ('Ιούδα 1-10). Εὐαγγέλιον: δόμοίως (Λκ. κβ' 39-42, 45-κγ' 1). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

13. Τετάρτη τῆς τυρινῆς. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ Ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου Κπόλεως († 846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν Ἱερομάρτυρος (β' αἱ.).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Εἰς τὴν θ'. Τὰ συνήθη τροπάρια τῆς ὡρας.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἐσπέρια ἐκ τῆς Παρακλητικῆς σταυρώσιμα δύο καὶ τῆς Θεοτόκου ἔν, καὶ ἐκ τοῦ μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον σταυροθεοτοκίον. Ἀνευ εἰσόδου «Φῶς ἵλαρόν» καὶ ψάλλεται, ἀντὶ τοῦ συνήθους προκειμένου, εἰς ἦχον πλ. β' τὸ «Ἄλληλοινια, ἀλληλούια, ἀλληλούια» ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β' «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν

Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἄγιος ἐστίν», τὸ δὲ γ' «[Δόξα Πατρί... Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ] Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Εὐθὺς τὸ «Καταξίωσον» κ.λπ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον, ἄπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ. καὶ οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ», κ.τ.λ.. Εἴτα «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ Ἱερεὺς «Ο ὁν εὐλογητός», «Ἐπουρανίε βασιλεῦ», οἱ 3 μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἄγ. Ἐφραίμ καὶ ἀπόλυτις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», τὸ «Ἄλληλούνια, ἀλληλούνια, ἀλληλούνια» τετράκις εἰς τὸν ἥχον τῆς ἑβδομάδος (βαροῦν) μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ «Ἐκ νυκτὸς ὄρθροίζει» κ.λπ., καὶ οἱ τριαδικοὶ ὑμνοὶ τοῦ βαρέος ἥχου «Ο ὑψίστη δυνάμει», μὲ κατάληξιν εἰς τὸ μὲν πρῶτον «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσσον ἡμᾶς», εἰς τὸ δεύτερον «πρεορθείας τοῦ ἄγιου (τοῦ ναοῦ) σῶσσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὸ τρίτον «διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς». Καθίσματα [μετὰ τὴν α' στιχολ. τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ τῆς Παρακλητικῆς δύο σταυρώσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον· εἴτα [μετὰ τὴν β' στιχολ.] τὰ τοῦ Τριῳδίου (Τετάρτης τυρινῆς). 'Ο ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ οἱ κανόνες ὡς ἔξῆς· λέγομεν τὸν α' κανόνα τῆς Παρακλητικῆς (μετὰ τῶν εἰριῶν), τὸν τοῦ Μηναίου (ἄνευ εἰριῶν) καὶ τὸν τοῦ Τριῳδίου (ἄνευ εἰριῶν), ἀλλὰ εἰς τὰς ὡδὰς γ' η' καὶ θ' (καταλιμπάνονται ἡ Παρακλητικὴ καὶ τὸ Μηναῖον καὶ) λέγομεν μόνον τὸν κανόνα τοῦ Τριῳδίου (μετὰ τῶν εἰριῶν) μαζὶ μὲ τοὺς δύο συναπτομένους τριῳδίους κανόνας. Ἐν τέλει τῆς γ' ὡδῆς ὁ εἰριμὸς «Στειρωθέντα μου τὸν νοῦν» (ὅλοι οἱ εἰριμοὶ σήμερον ψάλλονται ἀπὸ τὸ Τριῳδίον), αἴτησις καὶ τὸ μεσῷδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ σταυροθεοτοκίον· ἐν τέλει τῆς ζ' ὡδῆς ὁ εἰριμὸς «Ως Ἰωνᾶν τὸν προφήτην», αἴτησις, ἀντὶ κοντακίου τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἥχου «Τῆς ἀθεότητος τῶν τυράννων» (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, ἥχος βαρύς, Τετάρτη πρωῒ) καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν», ὁ ἐν τέλει τῆς η' ὡδῆς εἰριμὸς «Τὸν ἐν τῇ βάτῳ Μωσεῖ»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ ἐν τέλει τῆς θ' ὡδῆς εἰριμὸς «Τὴν ὑπερφυῶς σαρκί» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστί». Μετὰ τὴν αἴτησιν, ἀντὶ ἔξαποστειλαρίου, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ βαρέος ἥχου ἐκ τοῦ Τριῳδίου «Διέγειρόν με, Κύ-

ριε» (τρίς) μὲ κατάληξιν εἰς μὲν τὸ α' «Δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου καὶ σῶσόν με», εἰς τὸ β' «Πρεσβείας τοῦ ἀγίου (τοῦ ναοῦ) καὶ σῶσόν με», εἰς δὲ τὸ γ' «Πρεσβείας τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με». [Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἵνων.] Εἶτα «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, ἄπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λ.π., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες». Εἶτα «Κύριε, ἐλέησον» (μ') καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ, ἀλλὰ μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» (γ') καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι α', γ' καὶ ζ', ἀκριβῶς ὡς ἔχουν ἐν τῷ Ωρολογίῳ, ἀλλὰ τὰ τροπάρια αὐτῶν λέγονται χῦμα. Μετὰ τὸ θεοτοκίον τῆς ζ' ὥρας «὾πι οὐκ ἔχομεν παροησίαν», τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, ἡ προφητεία καὶ τὸ ἔτερον προκείμενον, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· εἶτα «Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν», ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς ζ' ὥρας, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων» ἡ (μεγάλη) ἀπόλυσις.

Εἴδησις. Κατ' ἔθος τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Ἐκκλησίας, ἐπικρατήσαν εἰς ἄπασαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρούσης τυρινῆς ἐβδομάδος οὕτε τελείᾳ θ. λειτουργία (Χρυσοστόμου) οὕτε τοιαύτη προηγιασμένων θείων δώρων τελεῖται· ἐκτὸς ἀν τύχῃ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμῃ ἐօρταζομένου ἀγίου, ὅποτε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριῳδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἀγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

14. Πέμπτη τῆς τυρινῆς. Βενεδίκτου ὁσίου († 543)· Εὐσχήμονος ὁμοιογητοῦ ἐπισκόπου Λαμψάκου († θ' αἰ.).

Εἰς τὴν θ'. Άντι ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου, τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τῆς προλαβούσης Δευτέρας. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκεται ἡ ἐν τῷ Τριῳδίῳ προφητεία μετὰ τοῦ ἐν τέλει αὐτῆς προκειμένου. Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὰ καθίσματα τῶν στιχολογιῶν, οἱ κανόνες ὡς ἔξης· οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς (μὲ τοὺς εἰρημοὺς τοῦ α') καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ εἰρημῶν), ἀλλ' εἰς τὰς ὧδας δ', η' καὶ θ' λέγομεν μόνον τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρημῶν) καὶ τὸν κανόνας τῶν δύο

τριωδίων. Ἄφ' οὐδὲ φύλακας κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον, ἀπὸ θεοῦ τὸ ἔξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος μετὰ τοῦ θεοτοκίου, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῆς προλαβούσης Δευτέρας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμπτης τῆς τυρινῆς (Ἰούδα 11-25). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης τῆς τυρινῆς (Ακ. κγ' 1-31, 33, 44-56).

15. Παρασκευή τῆς τυρινῆς. Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ († 303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός († 1792).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν τάξιν τῆς παρελθούσης Τετάρτης, ἀλλ' εἰς τὴν θεοῦ φύλην τῶν κανόνων, ἐπειδὴ ὑπάρχει εἴς μόνον τριώδιος κανὼν, προηγεῖται ἡ θεοῦ φύλη τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (μετὰ τοῦ εἰρημοῦ αὐτῆς), εἴτα ἡ θεοῦ φύλη τοῦ Τριωδίου ἄνευ τοῦ εἰρημοῦ καὶ ἡ θεοῦ φύλη τοῦ τριωδίου κανόνος. Πάντα τὰ λοιπὰ ἐν τῷ ὅρθρῳ καὶ ἐν ταῖς ὥραις, ὡς προεγράφησαν τῇ Τετάρτῃ, μὴ ἐπιτελούμενης θεοῦ λειτουργίας.

16. Σάββατον τῆς τυρινῆς. «Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου († 287). Ιουλιανοῦ μάρτυρος (γ' αἰ.), Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Εἰς τὴν θεοῦ φύλην, ἀναγινωσκομένην λιτήν, ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (ἄνευ τοῦ Μηναίου).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Καὶ νῦν τῶν ἐσπεριῶν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»· ἄνευ εἰσόδου, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ μετ' αὐτῷ ἔτερον προκείμενον, τὸ «Καταξίωσον» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὅρθρον. Ὁ κανὼν τῶν πατέρων ἐκ τοῦ Τριωδίου καταβασίαι οἱ εἰρημοὶ τοῦ κανόνος «Ἄσμα ἀναπέμψωμεν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τὸν προδηλωθέντα»· οἱ αὗται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἀμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων...»· δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «‘Ο Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος ὁ σιακός, Σαβ. αζ' ἐβδ. ἐπιστ., «‘Ο καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2). Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. σ' 1-13). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι».

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἔξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἄδαμ». Ἀλεξίου ὁσ. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ († 411). Ἡχος πλ. δ', ἐωθινὸν η' (τυπικὸν Τριῳδίου, Κυριακὴ Τυρινῆς §§14-16).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «‘Ο Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «‘Ως εὔσεβείας κήρυκας».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, «Ἐκάθισεν Ἄδαμ», Καὶ νῦν, «‘Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἐξεβλήθη Ἄδαμ», Καὶ νῦν, «‘Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «‘Ο δι’ ἡμᾶς». Ἀπόλυτισι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτήν ἴδιόμελον «‘Ηλιος ἀκτῖνας», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μυστικῶς ἀνυμοῦμεν», τὰ τριαδικὰ «‘Ἄξιον ἐστί’, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «‘Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ..

Εἴδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, α' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων (Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «‘Ο δι’ ἡμᾶς». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος» (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §20).]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἴδιομελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, δὲ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρημῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, δὲ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι»). ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσῷδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' οὗ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημὸι «Ως ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας»· «Τὴν τιμωτέραν», δὲ εἰρημὸς τῆς θ΄ ὥδης «Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος», τὸ η΄ ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τοῦ Τριῳδίου «Τῆς ἐντολῆς σου, Κύριε» καὶ «Ἀποκισθέντες, Κύριε», δὲ ἐστὶ καὶ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἴδιομελα 3, «Οἵμοι! δὲ Ἀδάμ» κ.λπ. –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Ἐφθασε καιρός», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ ᾧ οὐ σέβεται τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐξ ὑψους κατῆλθες» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου «Τῆς σοφίας ὁδηγέ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία» (Ρωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4). Εὐαγγέλιον: δόμοίως, «Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν» (Μτθ. ζ΄ 14-21).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

KOINΩNIKON «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ ἴδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολούθια αὐτοῦ συμψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ. §§3-5). Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, 6 Δεκ. (Ἐβρ. ιγ΄ 17-21). Εὐαγγέλιον τοῦ Τριῳδίου.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐξ ὑψους κατῆλθες»· κοντάκιον Τριῳδίου «Τῆς σοφίας, ὁδηγέ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου).

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ πλ δ' ἥχου (ζήτει αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) «Σὲ τὸν βασιλέα» κ.λπ., εἶτα προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 «Ἐγκρατείᾳ τὴν σάρκα» κ.λπ. (ζήτει τῇ Κυριακῇ τῆς τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 18) ἔτερα 3 «Ως ἀστήρ ἀνατέαλκας» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον «Φωτοφόρον παλάτιον».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα), «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδιώ τάξιν.

Ἡ ἐκτενὴς «Ἐπωμεν πάντες», «Καταξίωσον» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου «Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου» δίς καὶ τὸ μαρτυρικὸν «Ο ἐνδοξαξόμενος» ἄπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις».

«Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., «Οτι σοῦ ἐστίν», οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ», Δόξα, «Τικετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Ὕπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν»· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»· ὁ ἴερεὺς «Ο ὁν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἄγ. Ἐφραὶμ «Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός ἡμῶν» (ἐν ᾧ μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι εὐχῶν» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὅποιον παρέχεται διὰ τοῦ ἴερος ἡ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ «Δι εὐχῶν» (τυπικὸν Τριῳδίου §17).

Εἰδησις. Η τάξις αὕτη τηρεῖται καὶ κατὰ τοὺς κατανυκτικοὺς ἐσπερινοὺς τῶν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασ-

σομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἥχων ἐκάστης ἑβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριωδίου.

18. † Καθαρὰ Δευτέρα. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων († 386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 300).

”Αρχεται ἡ ἀγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί (παραλειπομένου τοῦ μεσονυκτικοῦ «διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράλησιν»). **Εἰς τὸν ὄρθρον.** Ὁ ἵερεύς: «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεὺς οὐρανίε», τρισάγιον κ.τ.λ., «“Οτι σοῦ ἔστι”, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ», καὶ ὁ ἵερεύς εὐθὺς* «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», δὲ ἀναγνώστης τὸν ἑξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφόνησις «“Οτι πρέπει σοι».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἥχον τῆς ἑβδομάδος (πλ. δ' ἥχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ «Ἐκ νυκτὸς ὄρθροίζει» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, μεθ' δ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τριαδικοὺς ὑμνους** τοῦ ἥχου τῆς ἑβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια «Σᾶσσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ώς σύνηθες· [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται καὶ οἱ καλούμενοι βασιλικοὶ φαλμοί (19 καὶ 20) ώς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὑμνῶν γίνεται ώς ἔξης. Τοῦ 1ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «προστασίας τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς». Τρίτη: «πρεσβείας τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς». Τετάρτη καὶ Παρασκευή: «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς». Πέμπτη: «πρεσβείας τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς»).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «πρεσβείας τοῦ ὁσίου, σῶσον ἡμᾶς» ἢ «πρεσβείας τῆς ἀθληφόρου...» ἢ «πρεσβείας τῶν μαρτύρων...» ἢ «πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς» κ.λπ.). «Ἄν ὅμως δὲ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὄνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑοτῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α', πλὴν τῆς Πέμπτης, ἀφιερωμένης οὐσης καὶ εἰς τὸν ἄγιον Νικόλαιον, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μὲ τὸ «πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὑμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀείποτε μὲ τὸ «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν, τὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἥχου τῆς ἑβδομάδος (Δευτέρας τοῦ πλ. δ' ἥχου, ἢ περὶ ζήτει εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου). Εἰς τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α' ἑβδομάδος «Τῆς νηστείας τῇ θείᾳ ἀπαρχῇ», κ.λπ.).

'Ο ν' φαλμὸς χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ἐλέει καὶ οἰκτιῷμοῖς».

KANONEΣ. Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἐννέα βιβλικαὶ ὡδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἴτα φάλλονται ἡ ἀναγινώσκονται, ἀνεύ προσύμνιου ἡ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἔξῆς: εἰς ὅσας ὡδὰς ὑπάρχουν τριώδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριώδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ὡδὰς μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' ὡδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου φάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἀν μετὰ τὸ Μηναῖον ἀνεγνώσθησαν τριώδια, τότε φάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου), αἵτησις, ἐκφώνησις «὾τι σὺ εἶ ὁ Θεός ἡμῶν» καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἡ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς ε' ὡδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἡ τοῦ τριωδίου) φάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, αἵτησις καὶ ἐκφώνησις «Σὺ γάρ εἶ ὁ βασιλεύς». Εἴτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλυμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η' ὡδῇ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἄγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...»)

Εἰς τὸ «Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ὡδῆς τοῦ β' τριωδίου, «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» καὶ στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν»· εἴτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὡδῆς τοῦ β' τριωδίου καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Αἵτησις, καὶ ἐκφώνησις «὾τι σὲ αἴνοῦσι».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* φάλλεται (ἐκ τοίτου) τὸ τοῦ ἥχου τῆς ἑβδομάδος ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς φαλμοὺς τῶν

* Ιστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ καταλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «σῶσον ἡμᾶς», ἀλλὰ μὲ τὸ «καὶ σῶσόν με» (π.χ. «πρε-

αῖνων] στιχηρὰ αῖνων δὲν ψάλλονται, ἀλλ’ εὐθὺς «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ιερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἔωθινήν» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑΙΝΩΝ τὸ ἴδιομελον τοῦ Τριῳδίου δίς καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἡ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἴδιομελον «Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία», κ.τ.λ.).

«Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου»· ὁ ιερεὺς «Ο ὁν εὐλογητός», τὸ «Ἐπονράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἄγ. Ἐφραὶμ «Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται

ΑΙ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου καὶ τοῦ Ὡρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἄγίου Ἐφραὶμ παραδασίπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθὺς ἡ εὐχὴ ἑκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «Βλέπων ὁ ληστής» κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ιερεὺς «Δι' εὐχῶν», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα» καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἥχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐψυμνίου εἰς ἔκαστον στίχον τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ καὶ Ὡρολογίῳ τάξιν. Εἴτα τὰ τροπάρια «Χορὸς ὁ ἐπονράνιος» κ.λπ., Καὶ νῦν, «Πιστεύω εἰς ἔνα Θεόν», τὸ «Ἀνεξ, ἄφες», τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ ιερεὺς «὾τι σοῦ ἐστί», καὶ τὰ κοντάκια «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἄγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὅποιον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ζ' ὡδὴν τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μετὰ τῶν ἀγίων», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Προστασία», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὥος ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε,

---

σβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με»).

έλέησον» (γ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», δὲ ιερεὺς «Ο Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι, μεθ' ἃς ἄρχεται

‘Ο ἐσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς ὡς ἄνω 3 μεγ. μετανοίας εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ' καὶ ὁ προοιμιακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου].

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ». Ἐσπέρια, εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 (σήμερον «Πᾶσαν ἀμαρτίαν» κ.λπ.) καὶ 3 τοῦ ἀγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου (σήμερον τῆς 19ης Μαρτίου «Θείας ἐπιγνώσεως» κ.λπ.), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἑκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου τῆς ἑβδομάδος).

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «Φῶς ἵλαρόν», δὲ ιερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, τὸ «Καταξίωσον», δὲ ιερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ἄπαντα τοῦ Τριῳδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἥχον πλ. α' τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ. (τὸ τελευταῖον κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. λέγεται χῦμα), τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», δὲ ιερεὺς «Ο ὡν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), «Παναγία τριάς, τὸ δόμοούσιον κράτος», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» τρίς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, δὲ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ' (33) «Ἐνύλογήσω τὸν Κύριον» καὶ ουδέ (144) «Ψύχω σε, ο Θεός μου» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὅποιᾳ μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. **Τὸ μέγα ἀπόδειπνον**, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τιμῆμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἰρημῶν, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (τὰ τροπάρια ἑκάστης φόδης μὲν στίχον «Ἐλέησόν με, ο Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ

«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», δ ἵερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγνώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε» Λκ. κα' 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τὸ «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»).

Εἰδήσεις. 1. Εἰς τὸν ἴκετευτικὸν στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου «Παναγίᾳ δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Οσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ δὲ τυχόν ἄγιος, οὗ τινος ἐψάλλει ὁ ἐσπερινός, εἶναι ἔօρταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὡρολογίῳ κείμενα τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἐσπέραν ἔκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τὸν ὁφθαλμούς μου» κ.λπ..

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριψίδιῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκεται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

19. Τρίτη. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας· Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων († 283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναρᾶ († 1564).

Τῇ Τρίτῃ πρωΐ. Τὸ μεσονυκτικόν (ὅ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ δῷθος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπομένης ἀνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριψίδιου §§ 18 καὶ 19).

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β' τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. 5' 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἔκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἔως Παρασκευῆς τὸ πρωὶ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ δῷθον τῆς ἡμέρας, τῶν ὥρων καὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α' ἑβδομάδα.

2. Ό ἐσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἑκάστῃ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγιασμένης, ἔκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἔօρταξομένου ἀγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριῳδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαῖα Τυπικά εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγιασμένης καὶ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἢν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῆ, πλὴν βεβαίως Σαββάτου, Κυριακῆς, τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

3. Αἱ μνῆμαι ἔօρταξομένων ἀγίων, αἱ ὅποιαι συμπίπτουν ἐν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, εἶναι ὁρθότερον νὰ μετατίθενται ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, συμφώνως μὲ τοὺς μθ' καὶ να΄ κανόνας τῆς ἐν Λαιοδικείᾳ συνόδου (ἔτους 360). Ἐξαιροῦνται αἱ μνῆμαι τοῦ ἄγ. Χαρολάμπου (10 Φεβρ.), τοῦ Προδοόμου (24 Φεβρ.) καὶ τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα (9 Μαρτίου).

4. Ἐν τῇ ἀπόλυτει τοῦ ἐσπερινοῦ (τελούμενου συνήθως τὸ πρωὶ τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀπόδείπνου μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναίῳ.

20. Τετάρτη. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἄγ. Σάββα αναιρεθέντων πατέρων († 796)· Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου († 1793).

Τῇ Τετάρτῃ πρωὶ. Ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ, ὁρθοῦ καὶ ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδεδήλωται· εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγίᾳ Τριάς, τὸ δόμοούσιον κράτος» ὁ ἵεροεὺς ἐκφωνεῖ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «Δι’ εὐχῶν», μεθ’ ὃ ἀρχεται

‘Ο ἐσπερινὸς μετὰ τῆς ἡ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. ‘Ο ἵερεὺς «Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία». «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» τρὶς καὶ ὁ προοιμιακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»).

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «Νηστεύοντες, ἀδελφοί» δίς, τὸ μαρτυρικὸν «Εἴ τις ἀρετὴ» ἄπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Φεγγοβόλους ὑμᾶς» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 21) ἔτερα 3 «Κόσμου τοὺς θορύβους» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον προσόμοιον «Πάντων θλιβομένων».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἥλαρὸν» ἄνευ μέλους, ὁ ἵερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης «Προκείμενον» κ.λπ. καὶ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως, τὸ ἔτερον προκείμενον μετὰ τοῦ

στίχου αὐτοῦ καὶ ἐμμελῶς «Κέλευσον»· ὁ Ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τῆς ἀγίας τραπέζης καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημένην ἐκφωνεῖ «Σοφία, ὁρθοί», στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»· καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα (Παροιμῶν).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΗΤΩ. Εἴτα ὁ Ἱερεὺς πρὸ τῆς ἀγίας τραπέζης θυμιῶν ψάλλει τὸ «Κατευθυνθήτω», ὃ ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐξ ὑπαμοιβῆς τετράκις, τοῦ Ἱερέως θυμιῶντος κύκλῳ ἐκάστην πλευρὰν τῆς ἀγίας τραπέζης καὶ λέγοντος ἐμμελῶς τοὺς οἰκείους στίχους· εἴτα ὁ Ἱερεὺς θυμιῶν τὸν λαὸν λέγει πάλιν τὸ τελευταῖον «Κατευθυνθήτω» μέχρι τοῦ «ώς θυμίᾳμα ἐνώπιόν σου», τὸ δὲ λοιπὸν συμπληροῦ ὁ χορός. (Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰ τύχοι μνήμη ἔοδταξιμένου ἄγιου, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, τὴν δὲ Μεγ. Ἐβδομάδα μόνον Εὐαγγέλιον.) Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ «Εἴπωμεν πάντες».

Καθεξῆς τὰ τῶν κατηχουμένων κ.λπ., καὶ ἐκφώνησις «Κατὰ τὴν δωρεάν»· ἀντὶ τοῦ χερούβικοῦ τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις» ἄχρι τοῦ «ὅ βασιλεὺς τῆς δόξης», ἐνθα γίνεται σιωπηρῶς παρὰ τοῦ Ἱερέως ἡ εἰσοδος τῶν προηγιασμένων θείων δώρων· εἴτα συνεχίζεται τὸ τροπάριον ἀπὸ τοῦ «Ίδον θυσία μυστική».

Εἶτα «Πληρώσωμεν» κ.λπ., «Καὶ καταξίωσον», «Πάτερ ἡμῶν», «Πρόσσχωμεν. Τὰ προηγιασμένα ἄγια», «Εἰς ἄγιος».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος». Εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν ψάλλεται εἰρημολογικῶς εἰς ἥχον β' τὸ ἔξῆς· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αὔνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου· ἀρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια». Μετὰ τὸ «Πάντοτε νῦν καὶ ἀεί», ὁ χορός τὸ «Πληρωθήτω».

Όπισθάμβωνος εὐχὴ «Δέσποτα παντοκράτορ». «Εἴη τὸ ὄνομα» γ', «Εὐλογία Κυρίου», καὶ ἡ ἀπόλυσις (ἐν ᾧ μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» διανέμεται τὸ ἀντίδωρον, ἐνῷ ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ' (33) «Εὐλογήσω τὸν Κύριον» καὶ ομδ' (144) «Τψώσω σε, ὁ Θεός μου», καὶ εἴτα τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εϊδησις. Τελουμένης τῆς ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ἡ πρώτη εἰσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἰεροῦ Εὐαγγελίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μετὰ τὰ σπιχηρὰ τοῦ Τριῳδίου ψάλλονται τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον.

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων «Ἐχετε πίστιν Θεοῦ» (Μρ. ια' 23-26, Μτθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Πάντων προστατεύεις».

21. Πέμπτη. Ὁσίου Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 610).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὅρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπομένης (2 Μαρτίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων «Ἄλτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον».

22. Παρασκευή. Βασιλείου ἰεροῦ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας († 362). Καλλινίκης μάρτυρος († 252).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὅρθρου καὶ ὥρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη' κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκένραξα» (ῆχος πλ. α') ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἴδιομελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) «Δεῦτε πιστοί» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ' ἥχον «Μάρτυρες Κυρίου» κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 4 ἴδιομελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) «Δεῦτε, φιλομάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Οργάνω χρησάμενος», Καὶ νῦν, «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, Παρασκευὴ ἐσπέρας, ἥχος πλ. δ'). Εἰσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, «Κατευθυνθήτω», «Νῦν αἱ δυνάμεις», κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἰδετε», «Εὐλογήσω τὸν Κύριον».

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Οἱ α' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστί» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἑκάστην φόδην· εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερομάχῳ δίχοδον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α' στάσις τῶν οἴκων (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (A-Z)· εἶτα «Τῇ ὑπερομάχῳ στρατηγῷ» σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὥσει θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολύαθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀλήτητος».

«Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ο ἐν παντὶ καιρῷ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος (Ιω. ιε' 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυτισις, τὸ «Εὐξώμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὄραιότητα» καὶ εἶτα «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριῳδίου §26).

Σημείωσις. Η τάξις αὗτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β', γ' καὶ δ' ἐβδομάδος, ἀνευ ὅμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἔξης, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχῃ ἐօρταζόμενος ἄγιος·

«Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἴκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

23. Σάββατον α' τῶν νηστειῶν. «Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος (μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος)». Νίκωνος ὀσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων († 251).

Εἴδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν προὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁρθοῦ καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἐσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.

Τῷ Σαββάτῳ προί. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἄγιου [ἢ τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν ἐπὶ μνήμῃ ἐօρταζομένου ἄγιου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἰδιόμελα τοῦ ἄγ. Θεοδώρου «Χορεύουσι στίφη μαρτύρων» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν

πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ' καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ [μετὰ τὴν α' στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ' ἥχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «Φωστῆρες νοεροὶ» κ.λπ. (ζήτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς», εἴτα [μετὰ τὸν Ἀμωμον] τὰ τοῦ ἄγιου (Τριῳδιον, Σάββατον α' ἔβδομ.) «Ζέων πίστεως», Δόξα, «Θεῖον δῶρον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ο ν' ψαλμὸς χῦμα.

KANONEΣ, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ' ὧδης τὰ μεσῷδια καθίσματα τοῦ ἄγιου Θεοδώρου· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἄγιου Θεοδώρου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Ἄπας γηγενής».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αὖτοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριῳδιῷ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἄγιου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τοῦ ἄγιου (26 Ὁκτ.), «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10). Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν» (Μρ. β' 23-γ' 5).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἵερου Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἐστί»· κοινωνικὸν «Εἶς μνημόσυνον». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «Ο πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου» (βλ. Ιεραπτίκον). Εἴτα «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυτις.

Σημείωσις. Ιστέον ὅτι κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἢ τις ὑπονοεῖται ἐν τῷ ἰσχύοντι Τυπικῷ, προοίθενται σήμερον πρὸς εὐλόγησιν εἰδικὰ κόλλυβα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἑορταζομένου μεγαλομάρτυρος καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διὰ κολλύβων τελεσθέντος θαύματος, περὶ οὗ ἡ ἐν τῷ Τριῳδιῷ σχετικὴ ἴερὰ ἀκολουθία. Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἐπί-

σης ἡ συνήθεια νὰ προσάγωνται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελῆται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἀν καὶ δὲν εἶναι Ψυχοσάββατον, θεωροῦμεν ὁρθὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἄγιου Θεοδώρου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἵερεὺς εὐθὺς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων, «ἴνα μὴ συμψάλλωνται τὰ χαρμόσυνα τοῖς πενθίμοις».

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ).

«Ἀνάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν Ἱερῶν εἰκόνων» (843). Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· Ἀρτέμονος Ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α' αἰ.). Ἡ χρος α', ἔωθινὸν θ' (Τ.Μ.Ε., 25η Μαρτίου, περίπτωσις δ' §19, καὶ τυπικὸν Τριῳδίου §§28-30).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»· κοντάκιον «Πίστιν Χριστοῦ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAEA*», ἀναστάσιμα 6, καὶ τοῦ Τριῳδίου προσόμοια 4 «Σὲ τὸν ἀκατάληπτον» κ.λπ., Δόξα, «Ἡ χάρις ἐπέλαμψε», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἥλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριῳδίου «Οἱ ἔξ ἀσεβείας».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν», καὶ ἀπόλυτικιον.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτήν ἴδιόμελον «Χαίρετε, προφῆται τίμιοι», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, β' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α' στιχολογίας μὲθεοτοκίου «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲθεοτοκίου αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (θ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰδμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου, καὶ τὰ μεσφύδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Λίθος ἀχειρότμητος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἄγιος Κύριος», τὸ θ' ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», τὸ τῆς ἑορτῆς «Σκιρτήσατε, κροτήσατε» καὶ τὸ θεοτοκίον «Ρομφαῖαι νῦν ἐξέλιπτον».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, καὶ τοῦ Τριῳδίου ἔτερα 3 «Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται» κ.λπ. εἰς 4 (εἰς τὸν συνήθεις στίχους τῶν Κυριακῶν τὰ δύο τελευταῖα), Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη»· δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ἀσματικὸν τῆς δοξολογίας «Ἄγιος ὁ Θεός» κ.λπ. (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμψιον εὐχὴν τῆς θείας λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἵ. εἰκόνων πέριξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἵ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

Ἡ λιτανεία τῶν ἰερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν

Ἐξελθόντες τοῦ ἵ. ναοῦ, ὅ τε ἵ. αληῆρος καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἵ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα*, περιερχόμεθα ἄπαξ τὸν ἰερὸν

* Ἡ παροῦσα διάταξις εὑρηται καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογίαι» σ. 16-20.

ναόν, τῶν κωδώνων αὐτοῦ χαρμοσύνως κρουομένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἑκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α') Ἐν τῇ νοτίᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β') "Οπισθεν τοῦ ἵεροῦ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὁρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.: οἱ χοροὶ «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ') καὶ ἡ ἐκφώνησις «“Οτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις».

γ') Ἐν τῇ βορείᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ') Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἡ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέᾳ) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος «Υπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι» κ.λπ., «Ἐπάκουσον ἡμῶν» καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἴερεὺς (ἢ ἂν ἡ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἔξης περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὁρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἴδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ φεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαροησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμᾶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκόνισμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὁρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθήτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἣς ἡγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν. Τῶν τῆς ὁρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὅμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ’.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσιωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἔξαιτουμένων, οἰκτιῷμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείας τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων.

Ο χορὸς «΄Αμήν». Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἵ. ναὸν φάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας», καὶ εἴτα τὸ «Σήμερον σωτηρία».

΄Η λιτανεία τῶν Ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἰεροσολύμων

Σχηματίζεται Ἱερὰ πομπὴ ὡς ἔξῆς· προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἴτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἔξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἴτα οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἵ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὐρύσκομενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λιτανείας ἴστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· «Ἐύλογησον, δέσποτα, τὴν ἄγιαν εἰσοδον». Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βηματοθύρων «Ἐύλογημένη ἡ εἰσοδος τῶν ἀγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ο χορὸς «΄Αμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βηματοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὁρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι δίήσειν ἀποστολικαῖς τε παραινέσεσιν εἴκοντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἴστορίαις στοιχούμενοι, τῶν ἐγκαυνίων τὴν ἡμέραν ἐօρτάζομεν. Καὶ ταύτῃ εὐχαῖς καὶ λιτα-

νείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ḥσμασιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ Ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βιορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐπομένης στάσεως*.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἰσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ α' ἀρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων».

‘Ο ἀρχιερεὺς ἐκφώνως:

Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὅμοιογούντων, αἰώνια ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰώνια ἡ μνήμη» (γ').

‘Ο ἀρχιερεύς·

Τῶν εἰδότων τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθέτον, τὸ περιγραπτὸν καὶ ἀπεριγραπτὸν, καὶ τῇ μὲν θεῖκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τά τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰώνια ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰώνια ἡ μνήμη» (γ').

‘Ο ἀρχιερεύς·

Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκευομένων, ἢ τοι εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰώνια ἡ μνήμη.

* Λόγῳ τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολυτικίου, δύναται νὰ ψαλῇ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὕτως· ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βιορείας θύρας «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστέ ὁ Θεός», ἀπὸ τῆς βιορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ «βουλήσει γάρ ηὐδόκησας... ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἔχθροῦ» καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης «Οθεν εὐχαρίστως βιῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον».

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ’.

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἢ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἵσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἀρθρὰ τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς ἔνα Κύριον Ιησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι’ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἅγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεξόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ἔωντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρογησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὁρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτίαν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. "Οταν δὲ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὁρισμένον τόπον, ἴσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰώνος. Ἀμήν.

Εἶτα δὲ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Μιχαὴλ τοῦ ὁρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἀγίας αὐτοῦ μητρός, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

‘Ο ἀρχιερεὺς·

Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Γιγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ιωσήφ καὶ πάντων τῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ'.

Τούτων τοῖς ὑπέρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεόν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἔξαιτουμένων, οἰκτιμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείας τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν» καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα» κ.λ.π.], ἐνῷ ἡ ἵ. πομπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον «Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἴτα τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἔξῆς.

΄Αντίφωνον α'

Ο Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεξώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερο, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥ τις οὐ σαλευθήσεται. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερο, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκονστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

΄Αντίφωνον β'

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς νιοῖς τῶν ἀνθρώπων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλούια.

Υψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς....

Οφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς νιοὺς τῶν τεθανατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ο μονογενῆς Υἱός».

΄Αντίφωνον γ'

Αἶνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἔξομολογήσομαι σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», τοῦ Τοιωδίου «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ύπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. α' νηστ., «Πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος» ('Εβρ. ια' 24-26, 32-40). Εὐαγγέλιον δομοίως, «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἔξελθεῖν» ('Ιω. α' 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Εξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἴνειτε»· «Εἶδομεν τὸ φᾶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἴδησις. Σήμερον ἑσπέρας ἀντὶ τοῦ κατανυκτικοῦ ἑσπερινοῦ φάλλεται ὁ συνήθης ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς, ὃς διαλαμβάνεται κατωτέρω.

25. Δευτέρα. † Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον»· κοντάκιον τοῦ Τοιωδίου «Ο ἀπερίγραπτος».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε ἐκένρωαξα» στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 «Βουλὴν προσαιώνιον» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ῃ τοι τὰ εὐρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β' ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α' Τῇς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. «Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὅρος τοῦ Θεοῦ Χωρῆβ», β' Παροιμῶν τὸ ἀνάγνωσμα. «Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ», γ' Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. «Ἐσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁδόντος καὶ ἐπέκεινα»)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο

τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἔτερον ἴδιομελον «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον» ἐκ τρίτου.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἣς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμι καὶ Ἀννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλέήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ως ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεός Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

KANONEΣ μόνον ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρημῶν αὐτοῦ ως ἐν τῷ Μηναίῳ, «ἄνευ στίχου», ἀλλὰ μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὡδῆς. Ἀπὸ γ' καὶvarsigma; σ' ὡδῆς ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰδομοί τοῦ κανόνος «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ως ἐν τῷ Μηναίῳ ἀντὶ τοῦ *Tὴν τιμιωτέραν*, ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην» ἐξάκις μετ' ἐψυμνίου ἐκάστοτε τὸν εἰρημὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὡδῆς τοῦ κανόνος· ἐν τέλει πάλιν «Εὐαγγελίζου, γῆ... Ως ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῷ».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἄπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούϊα».

META THN EISODON ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας» καὶ κοντάκιον «Τῇ ὑπερομάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς (25ης Μαρτίου), «Οἱ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι» ('Ἐβρ. β' 11-18). Εὐαγγέλιον ὄμοιώς, «Συνέλαβεν Ἐλισάβετ» (Λκ. α' 24-38).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαρέτως «Ἐναγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην... Ως ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἥρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἔαντῳ· ἀλληλούια». «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω». Ἀπόλυτις ώς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἑθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον», τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερομάχῳ», εὐθὺς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἔξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν «Αἰώνια ἡ μνήμη» γ', καὶ τῆς ἔκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ἔηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεόν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευδῶσαι αὐτὸν ἐν πᾶσιν».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰώνιας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἴεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἄγιαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἵερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῷ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανοθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ ἔκαστῳ ἔθνει τὰς ἴδιας ὁροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἔξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτῷ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θείᾳ σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ σπρίζας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὗθις βίον ἔξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἥρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακούχιᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐάρεστησάντων ἀνάπαυσον· ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὅμονοιᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδηγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὅμονοιᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτήρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν», ὁ ἵερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν, καὶ τὸ «Δι’ εὐχῶν».

Εἴδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας»· κοντάκιον «Τῇ ὑπερομάχῳ»· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἐσπερινὸν χθές.

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ φαλτηρίου)· τὰ 3 προσόμοια «Βουλὴν προσαιώνιον» κ.λπ. ἀνά μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἔτερα 3 «Γαβριήλ ὁ μέγιστος» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἄπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ». Εἴσιδος, «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· (τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου «Τῷ ἔκτῳ μηνὶ» κ.λπ., εἰς τὸν στίχον τοῦτον τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια». «Νῦν ἀπολύτεις», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας» γ'. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.

26. Τρίτη. Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Τῶν ἐν Γοτθίᾳ 26 μαρτύρων.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὅρθρου, ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς προδεδήλωται, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

1. **Καθ' ἑκάστην ἐσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἐβδομάδων τῆς μεγ.** Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Μετὰ τὴν δοξολογίαν τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τοιωδίου §23, ὑποσ. 17) ὁρίζει νὰ φάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ ὠρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος.

2. **Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τοιωδίῳ σημειουμένην τάξιν (α' Κυρ. τῶν νηστειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ κατανυκτικοῦ ἐσπερινοῦ), ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἐσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (27 Ἀπριλίου-12 Μαΐου) ὁμοῦ μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὄποιοι καὶ προηγοῦνται. Ἀπὸ γ' φδῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ' σ' τῆς Θεοτόκου· μετὰ τὸν κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἴτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ὅταν συμπληρωθοῦν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοτοκάριον.**

Κατὰ ταῦτα ἡ καθ' ἡμέραν σειρὰ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου (ἐκ τῆς περιόδου 27 Ἀπριλίου-12 Μαΐου) εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἔχει ὡς ἔξῆς·

Τὸ ἑσπέρας τῆς	φάλλονται κανὼν καὶ προσόμοια τῆς
26 Μαρτίου	27 Ἀπριλίου (ἰερομάρτυρος Συμεών)
27 Μαρτίου	28 Ἀπριλίου (τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτ.)
28 Μαρτίου	29 Ἀπριλίου (ἄγ. Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου)
1 Ἀπριλίου	30 Ἀπριλίου (ἀποστόλου Ιακώβου)
2 Ἀπριλίου	1 Μαΐου (προφήτου Ιερεμίου)
3 Ἀπριλίου	3 Μαΐου (άγίων Τιμοθέου καὶ Μαύρας)
4 Ἀπριλίου	4 Μαΐου (μάρτυρος Πελαγίας)
8 Ἀπριλίου	5 Μαΐου (μάρτυρος Εἰρήνης)
10 Ἀπριλίου	6 Μαΐου (δικαίου Ιώβ)
15 Ἀπριλίου	7 Μαΐου (τοῦ φανέντος σημείου)
16 Ἀπριλίου	8 Μαΐου (δύσιου Ἀρσενίου)
18 Ἀπριλίου	9 Μαΐου (ἄγ. Ἡσαΐου καὶ Χριστοφόρου)
22 Ἀπριλίου	10 Μαΐου (ἀποστόλου Σίμωνος)
23 Ἀπριλίου	11 Μαΐου (μάρτυρος Μωκίου)
24 Ἀπριλίου	12 Μαΐου (άγίου Ἐπιφανίου)
25 Ἀπριλίου	12 Μαΐου (άγίου Γερμανοῦ)

27. Τετάρτη. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (γ' -δ' αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου († 950).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

‘Ο ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. ‘Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη' κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκένραξα» τὸ ἴδιομελον «Τὴν πνευματικήν, ἀδελφοί» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Πανεύφημοι μάρτυρες» καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριῳδίου ἀνὰ μίαν, εἴτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου (28 Μαρτ.) εἰς 4 μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίου «Τὸ χαῖνον καὶ ἔκλυτον»· εἰσόδος, «Φῶς ἥλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

28. Πέμπτη. Ἰλαρίωνος δύσιου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς († 754). Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

29. Παρασκευή. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς († 364).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

‘Ο ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ ιη' κάθισμα («Πρὸς Κύριον»), εἰς τὸ «Κύριε,

έκένοραξα» τὸ ἴδιόμελον «Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ (α') ἥχου «Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτ. 30) προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἥχου (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) «Ποία τοῦ βίου τρυφή», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Τὴν παγκόσμιον δόξαν»· εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἔσπέρας. Οἱ β' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερομάχῳ» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὑμνου «Ἡκουσαν οἱ ποιμένες». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως», καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

30. Σάββατον β' τῶν νηστειῶν. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» († 615).

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Οτι πρέπει σοι», οἱ χοροὶ εἰς ἥχον β' τὸ ἀλληλουιάριον, δὶς ἄνευ στίχων καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «Μήτηρ ἀγία».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ α' ἥχου, «Ως καλοὶ σπρατιῶται» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ο σάρκα δι' ἡμᾶς», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον «Τοῦ Γαρβοῦλ φθεγξαμένου σοι».

Ἐνθύς [δὸς Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ δόποια γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως (ἰσταμένου ἢ πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, ἐὰν κάτωθι αὐτῆς εὑρίσκωνται ὑπὲρ ἀποιχομένων κόλλυβα, ἢ ἄλλως πρὸ τῆς ἀγίας Τριαπέζης) τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοινημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἐπερινὸν τοῦ Ψυχοσαββάτου τῆς ἀπόκρεω. Εἴτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἥχου «Ἄναπανσον, σωτήρ ἡμῶν», Δόξα, «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ», Καὶ νῦν, «Ο ἐκ παρθένου ἀνατείλας». Ο ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ. [‘Η στιχολογία τῶν ἐννέα ϕόδων καὶ] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρημῶν) μέχρι μὲν τῆς ε' ϕόδης μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς σ' ϕόδης μετὰ τῶν τετραφορίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριψόδιον, Σάβ. β' ἔβδ.). Ἀπὸ γ' ϕόδης ὁ εἰρημὸς τοῦ Μηναίου, αἵτησις, «“Οτι σύ εἰ ὁ Θεός», τὸ μεσῷον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' σ' ϕόδης ὁ εἰρημὸς τοῦ β' τετραφορίου «Βυθός μοι τῶν παθῶν», αἵτησις, «Σὺ γάρ εἰ ὁ βασιλεύς», εἶτα (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναῖον) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εἰς τὸ «Αἴνοιῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρημὸς τῆς η' ϕόδης τοῦ β' τετραφορίου «Τὸν ἐξ ἀνάρχου». «Τὴν τιμωτέραν», ὁ εἰρημὸς τῆς θ' ϕόδης τοῦ β' τετραφορίου «Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. Τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου «Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων» καὶ θεοτοκίον «Ο γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων» (βλέπε εἰς ‘Ωρολόγιον).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριψόδιου 4 ἴδιόμελα τοῦ α' ἥχου «Τοὺς ἀθλοφόρους τοῦ Χριστοῦ» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ἐργω, σωτήρ μου, δεικνύς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Φαιδρύνεται, κόρη». «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον τῶν αὖνων προσόδημοια νεκρώσιμα τοῦ ἥχου «Σοῦ, σῶτερ, δεόμεθα» κ.τ.λ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριψόδιου. «Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῆς μετ' Ἀλλήλοινα ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μήτηρ ἄγια».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη («τῶν καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», «Μνήσθητι, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκια «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Ἀπόστολος: Σαβ. β' ἔβδ. νηστ., «Βλέπετε μήποτε ἔσται» (Ἐβρ. γ' 12-16). Εὐαγγέλιον: δομοίως, «Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον» (Μρ. α' 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου: «Ἄξιον ἐστί· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»· «Εἴδομεν τὸ φῶς». Εἳναν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν

όπισθάμβων εύχην ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἵερέως τὰ ὄνόματα ὑπὲρ ὃν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰδησις. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἐπομένων γ' καὶ δ' ἔβδομάδων, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἥχου τῆς ἔβδομάδος· ἐκτὸς εἰ τύχοι ἡ ἕορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμῃ ἕορταξομένου ἀγίου.

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Ὅπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἰερού. († 326), Ἀκακίου διμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς. Ὁχος β', ἐωθινὸν ι' (τυπικὸν Τριῳδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Οσιε τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Οτε κατῆλθες», Δόξα, «Ορθοδοξίας ὁ φωστήρ», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.τ.λ..

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἔβδομάδα, γ' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθῶν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ

θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ι΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἴδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ώς συνήθως ἐν τῷ Τοιωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρημῶν), καὶ ὁ τοῦ Τοιωδίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρόέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»· ἀπὸ γ΄ φόδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἵεράρχου, εἴτα τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τοιωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον ἀφ' οὗ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τοιωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρημοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἄγιος Κύριος», τὸ ι΄ ἀναστάσιμον «Τιβεριάδος θάλασσα», τοῦ Τοιωδίου «Χαῖρε, πατέρων καύημα» καὶ θεοτοκίον ὄμοιον «Δέσποινα, πάντων ἄνασσα».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἵεράρχου προσόμοια 3 «Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τοιωδίου «Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρίᾳ».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», «Ορθοδοξίας ὁ φωστήρ» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Τῇ ὑπερομάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. β΄ νηστ., «Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας» (Ἐβρ. α΄ 10-β΄ 3). Εὐαγγέλιον ὄμοιόως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ» (Μρ. β΄ 1-12).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

KOINΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «*Οτε κατῆλθες*», Δόξα, «*Ορθοδοξίας ὁ φωστήρ*»· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου «*Μετὰ τὸ πάθος*».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκένραξα*» κατανυκτικὰ 4 τοῦ β' ἥχου «*Ἡμαρτον εἰς σέ, σωτήρ*» κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου «*Ἀμετρητά σοι πταίσας*» καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (1ης Ἀπριλίου) «*Σὲ μὲν διεκάλυε*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον. Εἴσοδος, «*Φῶς Ἰλαρόν*», μέγα προκείμενον «*Μή ἀποστρέψῃς*». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἴδιόμελον «*Χαλινούς ἀποπύσας*» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε*», «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὰ «*Θεοτόκε παρθένε*» κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.